

SPOTTING, LA PASSIÓ PELS AVIONS

L'Aeroport de Barcelona és un punt d'observació ideal d'avions. Hi ha una desena de miradors i, gràcies al creixement del trànsit aerí, es poden veure models com l'A380. 2 i 3

1

SPOTTERS, APASSIONATS PELS AVIONS

OBSERVACIÓ
D'AVIONS A
L'AEROPORT

Creix l'afició per observar i fotografiar aeronaus a l'Aeroport de Barcelona en paral·lel amb l'augment d'aerolínies i de passatgers ● L'ampliació de les instal·lacions del Prat els darrers anys, amb la T1, ha permès diversificar l'oferta i ha portat nous models, com el gegantí A380 ● Els aficionats a l'spotting tenen més d'una desena de punts per poder fer les millors fotografies d'avions

JOSEP MASFERRER
ocicat@20minutos.es / twitter: @20m
20minutos

Barcelona s'ha convertit en un paradís per als *spotters*, els aficionats a observar els avions, molts dels quals retraten les aeronaus amb la seva càmera fotogràfica des de diferents punts de vista. L'espai natural del Delta del Llobregat, la platja i la seva proximitat amb les pistes d'aterratge i d'enlairament del Prat fan que aquest entorn sigui l'escenari ideal per captar instantànies espectaculars a qualsevol hora del dia. A més, el creixement continu del trànsit aeri i les ampliacions que ha experimentat l'aeroport barceloní els darrers anys han permès veure a Barcelona els avions més moderns i més grans del món. De forma paral·lela a aquest increment d'avions i passatgers, també ha anat pujant el nombre d'*spotters*, fins al punt que estan agrupats en l'Associació de Spotters Barcelona – El Prat (www.spotters-barcelona-el-prat.org).

Els aficionats segueixen unes regles de compromís i de respecte, ja que el seu interès pels avions, les aerolínies o els aeroports no està renyit amb l'afavo-

riment del bon funcionament de les instal·lacions aeroportuàries. Els *spotters* se situen tant en el perímetre tancat dels aeroports com en els punts habilitats per a l'observació o en les terrasses i d'altres zones comunes que els permeten captar-ne la quotidianitat i les operacions que fan els avions.

La seva missió és *caçar* les aeronaus en tots els seus moviments i no només quan estan ja en el cel. «Nous models, pintures, elements estranys o visites de companyies poc habituals són la presa més valorada», segons expliquen a l'Associació de Spotters Barcelona – El Prat. Hi ha *spotters* que, fins i tot, organitzen visites a d'altres aeroports, també, d'altres països, per poder ampliar la seva col·lecció de fotografies i de dades. I és que aquesta afició, com els avions, no té fronteres.

El material bàsic d'un *spotter* es redueix a una llibreta, un bolígraf i a uns prismàtics. N'hi ha que combinen el seu interès per l'observació amb la seva afició per la fotografia. Per això, sempre se'ls veu en companyia, generalment, de grans càmeres i objectius. Tant és així que sovint no passen desapercebuts ni per als

propis pilots dels avions. Els *spotters* són una importantíssima font d'informació, ja que mantenen actualitzades les seves bases de dades amb centenars o milers d'imatges de tot tipus d'avions, companyies aèries, pintures i situacions quotidianes que es produeixen a diari en els aeroports. Entre els *spotters* també hi ha una sana competència per aconseguir la millor fotografia, la més espectacular o la més curiosa, per la qual cosa és habitual que s'organitzin concursos per triar la millor instantània de l'any o la millor imatge sobre un determinat tipus d'avió o aerolínia. En el cas de Barcelona, per exemple, hi ha un certamen sobre Vueling i l'arribada del gegantí A380 d'Emirates ha donat peu a un altre concurs de fotografia entre els *spotters*. Aquest avió ha despertat una gran expectació entre els aficionats, ja que té unes dimensions descomunals, amb 517 seients, 14 dels quals són *suites* privades i 76 seients-llit. L'A380 ha substituït el B777-300 en la ruta entre Barcelona i Dubai.

● PUNTS D'OBSERVACIÓ AL PRAT

Del Mirador fins al cementiri i la platja. Qui més bé coneix els millors punts

d'observació de l'aeroport barceloní són els membres de l'Associació de Spotters Barcelona – El Prat. Segons aquesta entitat, per fer *spotting* necessitaràs, en la majoria de casos, un objectiu amb una focal que vagi des dels 70 mm fins als 200-300 mm. En el cas que vulguis captar *bankings* (és a dir, el balanceig de l'avió) o d'altre tipus de fotografies menys convencionals caldrà tenir una focal de 400 mm o superior.

L'*spotting* és una afició que involucra a molta gent i de totes les edats, però no només als aficionats, sinó també al personal dels aeroports i de les aerolínies que desenvolupen la seva jornada laboral. Per això, des de l'Associació de Spotters Barcelona – El Prat es posa l'accent en què cal gaudir d'aquest *hobby* sense destorbar el bon funcionament de l'Aeroport de Barcelona. Això vol dir que cada *spotter* es fa responsable del seu comportament i, per tant, el bon aficionat realitza les seves observacions i les seves fotografies sense causar danys de cap tipus. D'entre els mals usos que cal evitar hi ha, segons l'entitat dels *spotters* de Barcelona, pujar-se o accedir a instal·lacions o edificacions sense la

1. **Vueling & Sun**
● Fernando Olmeda.
2. **Despegando hacia el Dorado.**
● Artur Vidal.
3. **Piloto - Spotter**
● Vicenç Fortuny.
4. **Anochece**
● Ángel Cerezo.
5. **Cel vermell**
● Jordi Rull.
6. **Esto lo reparo yo**
● Óscar Martínez.
7. **Doblete.**
● Ángel Martínez.
8. **Nuestra pasión**
● Robert Vilardebó.

FOTOS CEDIDES PER
L'ASSOCIACIÓ DE SPOTTERS

RECOMANACIONS

L'Associació de Spotters Barcelona - El Prat ha elaborat un decàleg que «pretén ser una recopilació de consells i normes de comportament que en cap cas prevalen per sobre de la normativa vigent en cada instal·lació aeroportuària». Aquestes normes de comportament es poden aplicar perfectament a l'Aeroport de Barcelona i els bons *spotters* les segueixen.

IDENTIFICAR-SE ▶ Feu cas de les indicacions dels cossos policials.

Sempre que els sossos de seguretat et sol·licitin la documentació, cal accedir a la seva sol·licitud amb tota amabilitat, ja que l'aeroport és una instal·lació sensible a nivell de seguretat.

FOTOGRAFIES AMB PERMÍS ▶ Cal respectar l'autorització.

Si ens trobem que els cossos de seguretat de l'Aeroport ens sol·liciten que suspenguem la presa de fotografies, cal accedir-hi sense mostres de desaprovació, segons recomanen els *spotters*.

COL-LABORAR ▶ Avisar de cap sospita.

En cas d'observar comportaments sospitosos de persones o vehicles no hem de dubtar a trucar per telèfon al número d'emergències 112. Segur que aquest gest serà apreciat pels cossos de seguretat.

L'ESTACIONAMENT ▶ On toca i sense causar danys.

No estacioneu vehicles fora de les zones habilitades com aparcament. A més, no causeu danys ni deformeu les tanques de tela metàl·lica del perímetre per introduir els objectius de les càmeres.

RESPECTAR ▶ L'entorn i els professionals.

Saludeu als pilots dels avions amb una mà, no és necessari aixecar els dos braços. I gaudiu de l'afició d'observar els avions respectant l'entorn natural, molt valuós, que hi ha al voltant de l'Aeroport de Barcelona-El Prat.

L'ARMILLA REFLECTORA ▶ No és obligatòria, però l'armilla reflectora facilita la localització i identificació dels *spotters* per part dels cossos de seguretat. A banda, per a la nostra integritat física, el seu ús és imprescindible en zones de circulació de vehicles.

OClpèdia

AIRBUS
Barcelona és coneguda entre els *spotters* pels bons punts d'observació que permeten fer bones fotos dels Boeing i els Airbus, els dos gegants aeronàutics.

● ● ● ●
HEATHROW
L'Aeroport de Londres-Heathrow és el que té més trànsit del món. Cobreix més de 180 destinacions a més de 90 països. Per les seves instal·lacions i per les bones connexions amb El Prat és un dels preferits dels *spotters* catalans quan van a fer observacions i fotografies a l'estranger. Però, també vénen *spotters* de fora a Barcelona, especialment, d'Alemanya, França i Holanda.

deguda autorització o bé fer-ho sense que estiguin obertes de cara al públic en general, com passa amb l'anomenada *caseta* d'Endesa). Una altra actuació no permesa és penjar-se de la barana de la zona de la capçalera 07R/07L, al final de la terminal regional (sortides / arribades de la T1). També està prohibit de passar els filats del perímetre de l'aeroport per realitzar les observacions o les fotografies.

Entre els punts d'*spotting* més rellevants de l'Aeroport de Barcelona-El Prat hi ha diversos miradors o la mateixa platja, des dels quals sí que es poden observar els avions i retratar-los sense cap problema. Al lloc web de l'Associació de Spotters (www.spotters-barcelona-elprat.org) es poden consultar, juntament amb la seva localització en el Google Maps i una fotografia d'exemple d'algun dels membres de l'entitat.

Mirador 25R. Ideal per captar aterratges o enlairaments per la pista 25R. Es recomana el focal 70 - 300 mm.

Bancs - Glorieta 25R. Situat gairebé damunt de la senda d'aproximació de la pista 25R, es poden captar aterratges traient l'avió de morro i, en els mesos de

tardor i hivern, es pot utilitzar per treure l'avió de cua amb la posta de sol al davant. S'aconsella el focal 70 - 300 mm.
ALS - 25R. Ubicat just al darrere del Sistema de Llums d'Aproximació -ALS, en anglès- i molt adient per captar imatges de postes de sol en els mesos de tardor i hivern. És millor utilitzar el focal de 70 - 300 mm.

El Canal. Punt d'observació per captar aterratges per la pista 25R. També és millor el focal 70 - 300 mm.

Cementiri Sud - El Prat. Aquest emplaçament està indicat per captar els aterratges per la pista 25L i enlairaments, aprofitant la llum de la tarda durant els mesos d'abril a octubre. La recomanació és el focal 70 - 300 mm.

Glorieta 25L. Carreteig al punt d'espera de la pista 25L i enlairaments. En els mesos d'estiu hi ha molta reverberació. Cal apropar-se a peu i aparcar el cotxe a les zones habilitades, properes a la platja. Utilitzeu el focal 70 - 300 mm.

La platja. Per a enlairaments i *bankings* a la 07R. Opteu pel focal 100 - 400 mm.

La platja II. Aquest és un punt recomanat pels més entesos per poder observar els enlairaments a la pista 07R. Podeu

deixar el cotxe ben a prop, aparcant en semibateria. Focal: 100 - 400 mm.

Mirador - Platja. Des d'aquest mirador del litoral es poden veure els enlairaments per la pista 25L i els aterratges a la 02. Utilitzeu focal 100 - 400 mm.

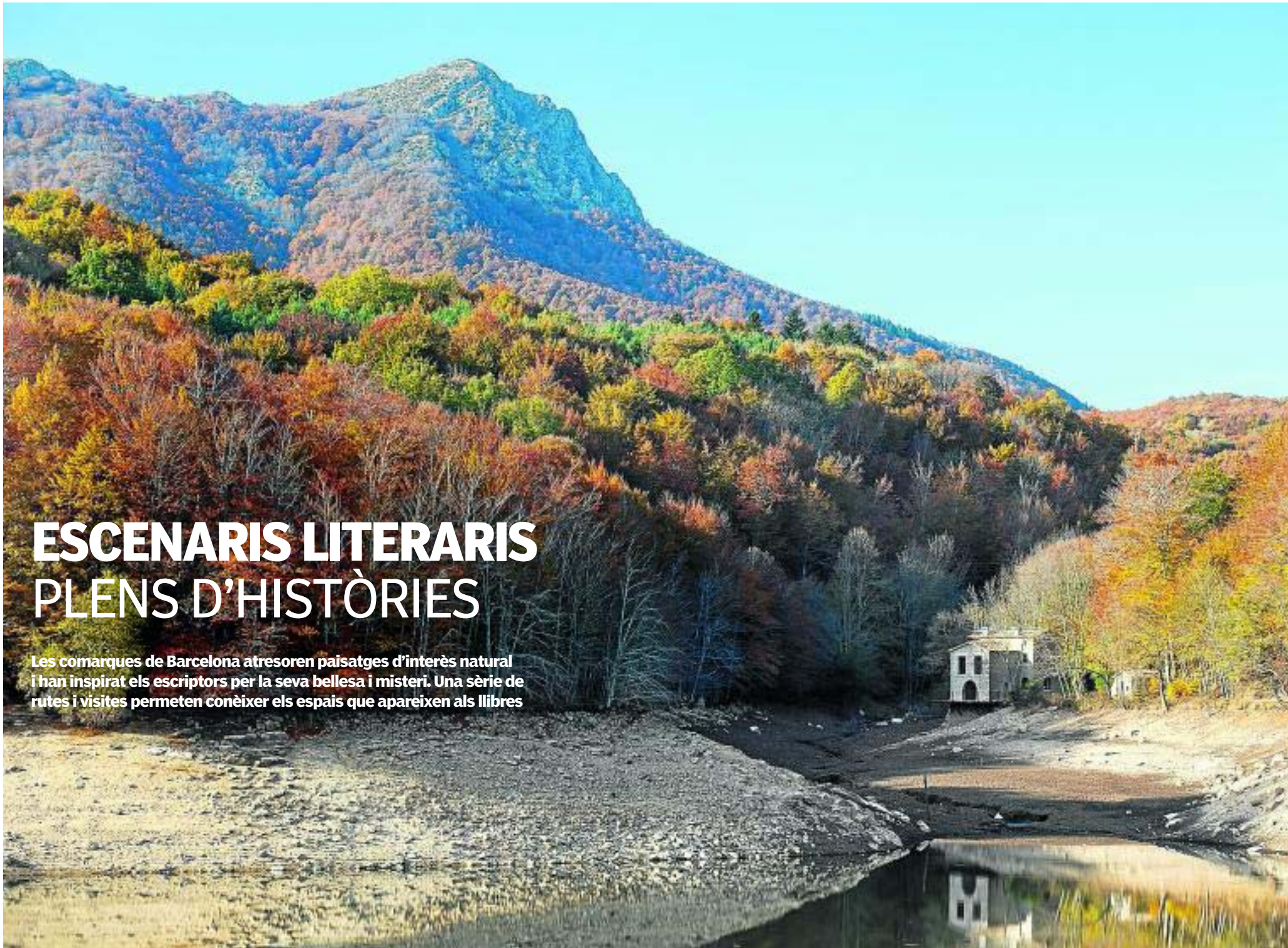
Platja - Bankings 25L. Punt ideal per fotografiar *heavies* o avions de gran tonatge fent *bankings* en el moment d'enlairar-se per la pista 25L. Els experts recomanen el 400 mm de focal.

Parking T1. Per tal de veure i fotografiar amb tot detall els enlairaments dels avions per la pista 07R del Prat i amb la imatge del mar de fons, els *spotters* aconsellen pujar a la planta 7 de l'aparcament de la terminal T1 de l'Aeroport de Barcelona-El Prat. És millor utilitzar el focal 70-300 mm.

Balconada T1 - Sortides. Aquest és un bon emplaçament per poder copsar més bé els aterratges per la pista 07L i observar els rodats per les pistes de l'aeroport barceloní. La recomanació és optar pel focal 70-300 mm.

Balconada T1 - Arribades. Una bona talaia per veure els enlairaments per la pista 07R amb el mar de fons. Utilitzeu el focal: 70-300 mm.

ESCENARIS LITERARIS PLENS D'HISTÒRIES

Les comarques de Barcelona atresoren paisatges d'interès natural i han inspirat els escriptors per la seva bellesa i misteri. Una sèrie de rutes i visites permeten conèixer els espais que apareixen als llibres

ÀNGELS MENA
ocicat@20minutos.es / twitter: @20m
20minutos

«El paisatge ens fa comprendre la literatura, perquè la literatura és la memòria del paisatge en el temps». Si fem cas d'aquestes paraules de l'escriptor Josep Pla no podem deixar escapar l'oportunitat de conèixer –a través de les visites, rutes i itineraris guiats– els nombrosos escenaris literaris que hi ha disseminats per les comarques de Barcelona. En els pobles que van viure i van desenvolupar la seva obra grans autors de la llengua catalana no només trobem paratges de gran bellesa natural, sinó indrets plens d'històries, de personatges i de sentiments que han quedat plasmats en les novel·les o en els poemes.

Arreu dels àmbits territorials de Costa Barcelona, Paisatges Barcelona i Pirineus Barcelona, inscrits en la marca turística *Barcelona és molt més* de la Diputació de Barcelona, trobem recursos, com ara museus, centres d'interpretació o rutes senyalitzades, que ens permeten gaudir de la na-

tura i de la literatura per igual. Tots aquests pobles, ciutats, espais i paratges de les comarques barcelonines, que han estat l'escenari de la creació literària d'escriptors i poetes catalans, prenen més vida que mai quan els visitem amb els ulls del lector que vol trepitjar la terra que ha traspassat la frontera de la realitat i la ficció. Aquesta rica geografia literària ens permet apropar-nos a l'autor i a la seva obra tot contemplant els paisatges que el van inspirar.

● 10 ESCRITORS, 10 PAISATGES

Mossèn Cinto Verdguer. La Ruta Verdguer ens porta a la Plana de Vic, on va desenvolupar la seva formació intel·lectual i literària. Els paisatges de la seva obra tenen com a punt de partida els seus llocs d'infantesa i de joventut. Folgueroles és l'epicentre d'aquest itinerari, que ens condueix al carrer Major, al monument a l'*Atlàntida*, a la casa natal, al Racó de mossèn Cinto, al Bosc de les Alzines sures o a l'ermita de la Damunt. Més informació al web www.mapaliterari.cat.

Víctor Balaguer. A Vilanova i la Geltrú, trobem la Biblioteca Museu Víctor Balaguer, de la Xarxa de Museus Locals de la Diputació de Barcelona i un dels primers edificis construïts a Catalunya amb finalitats museístiques. Està enmig d'un espaiós jardí vuitcentista. La Biblioteca va néixer a finals del segle XIX per mostrar les col·leccions d'art, llibres i etnografia del polític i escriptor Víctor Balaguer (1824 - 1901). Destaca l'exposició *La Pintura d'Història*. Més informació al web www.victorbalaguer.cat.
Manuel de Cabanyes. La Masia d'en Cabanyes és un dels tresors patrimonials del Garraf. Acull el Centre d'Interpretació del Romanticisme Manuel de Cabanyes (CIRMAC), que dóna a conèixer el llegat de la família Cabanyes i que explica de manera vivencial el Romanticisme. Més informació al web www.ccgarrarf.cat.

Mari Àngels Anglada. L'escriptora va néixer a Vic l'any 1930 i és precisament un recorregut per aquesta ciutat el que ens posa en valor la relació de la seva obra amb el paisatge. Hi ha diversos retrats de la ca-

Paisatge del Montseny (a dalt), inspirador d'escriptors com Pere Quart; interior de la Masia d'en Cabanyes; pinacoteca de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer i el museu Cau Ferrat de Sitges.

FOTOS: GONZALO SANGUINETTI (PAISATGE DEL MONTSENY) I JOSEP CANO (CAN CABANYES, MUSEU BALAGUER I CAU FERRAT) / DIPUTACIÓ DE BARCELONA

pital osonenca en l'obra d'Anglada. La ruta inclou una quinzena d'emplaçaments, com la plaça Major, el Mercat, la plaça Bella, el carrer de la Riera, la xocolateria Arumí o el besamà del Bisbe. Més informació al web www.mapaliterari.cat.

Santiago Rusiñol. Per conèixer el llegat d'aquest pintor, escriptor, col·leccionista i dramaturg català la millor opció és visitar la seva llar a Sitges, el Cau Ferrat, que va acollir les Festes Modernistes i que forma part de la Xarxa de Museus Locals de la Diputació de Barcelona. Més informació al web www.museudesitges.com.

Salvador Espriu. A Arenys de Mar trobem el Centre de Documentació i Estudi Salvador Espriu i la ruta Un passeig per Sinerà, inspirada en el mite de Sinerà, clau per a la interpretació de l'obra espriana. Més informació al web www.espaisescrits.cat.
Joan Oliver (Pere Quart). L'escriptor Joan Oliver, més conegut com a Pere Quart, era fill d'una família burgesa de Sabadell que estiuava a Sant Llorenç del Munt, al Marquet de les Roques. Aquesta ruta ens por-

CAMINS DE SANT MARTÍ SARROCA

Camins de Sant Martí Sarroca és una experiència ecoturística per a tots els públics que permet gaudir de les narracions, la cultura, els paisatges i la gastronomia d'aquest indret a cavall de la plana i les serres de l'Alt Penedès. N'hi ha cinc camins diferents, des del tresor de Sa Roca fins al del riu Foix.

CINC RUTES, CINC NOVEL·LES.

Sant Martí Sarroca consta d'una zona muntanyosa i boscosa i una altra amb planes ondulades conreades, sobretot, de vinya. El conjunt monumental de l'església i el castell de Sant Martí Sarroca, situat al capdamunt del turó de la Roca, està considerat monument històric-artístic d'interès nacional. S'han definit cinc rutes paisatgístiques, que transiten per tot el municipi, dissenyades per anar a peu o amb bicicleta. Cada itinerari té la seva pròpia novel·la de ficció, que serveix de guia i aporta informació. A més, s'han filmat petites peces audiovisuals, que es poden descarregar a través dels dispositius mòbils i que donen pistes durant els trams que cobreixen les rutes. Els cinc recorreguts que es poden completar són: Camí el tresor de Sa Roca; Camí de la Reina Sibilla; Camí de la Riera de Marmellar; Camí de la pagesia de Sant Martí Sarroca i Camí del riu Foix. Per a més informació es poden consultar els llocs web www.santmarti-sarroca.cat, <http://santmarti.geoportales.com/web/> i www.facebook.com/pages/Camins-de-Sant-Martí-Sarroca.

JOSEP CANO / DIPUTACIÓ DE BARCELONA

ta al cor del paisatge de la vall d'Horta, dins del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, que forma part de la xarxa d'espais naturals de la Diputació de Barcelona. Més informació al web www.espaisescrits.cat.
Màrius Torres. Metge de professió, va desenvolupar gran part de la seva producció literària al sanatori de Puig d'Olena. Aquest és un dels punts de la ruta per Sant Quirze Safaja, junt amb el Mas Blanc i el cementiri, on està enterrat. Més informació a la pàgina web www.santquirzesafaja.es.
Francesc Pujols. A Martorell, trobem la Fundació Francesc Pujols, ubicada a la Torre de les Hores. Al marge de constituir un interessant exemple de mansió senyorial típica catalana de finals del segle XIX, va ser la residència d'aquest filòsof creador de l'Hiparxiologia o religió científica catalana. Descobrirem que Pujols va ser un home polifacètic, que va destacar en camps molt diversos (poeta, crític d'art, prosista, conferenciant, liceista i conversador agut i gran tertulià). Per a més informació es pot consultar el web www.espaisescrits.cat.

Miquel Martí i Pol. Aquesta ruta pels espais del poeta se centra en Roda de Ter. L'itinerari lliga la seva obra amb la seva vida per mitjà de paisatges geogràfics i humans: des de la casa on va néixer fins a la fàbrica on va treballar. Hi ha editada una guia amb els textos del poeta que tenen a veure amb cada lloc que es visita durant la ruta, així com una explicació per tal de contextualitzar cada escenari. També hi ha la possibilitat de realitzar una visita comentada amb reserva prèvia, que inclou l'accés als llocs tancats i el regal d'un llibre per grup, que són d'un màxim de 15 persones. La Biblioteca Bac de Roda, de la Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona, conté el llegat del poeta. Més informació i reserves al web www.rodadeter.cat.

+ Propostes a:

www.barcelonaesmoltmes.cat

[@bcnmoltmes](https://twitter.com/bcnmoltmes)

[BarcelonaEsMoltMes](https://www.facebook.com/BarcelonaEsMoltMes)

OCIpèdia

LA COLLA DE SABADELL

Col·lectiu d'intel·lectuals amics de Joan Oliver, fundat el 1917 i format, entre d'altres, per Francesc Trabal, Armand Obiols, Ricard Merlet o el pintor Antoni Vila

Arrufat. Aprofitaven la bellesa i la tranquil·litat del paisatge per passejar i escriure.

L'EXILI A PRADA
Francesc Pujols es va exiliar el 1939 a Prada, on va ser

acollit per Pau Casals, i, després, a Montpeller. El 1942, de retorn a Catalunya, va ser empresonat a la Model un curt període.

LA BLAVA
De família humil,

Miquel Martí i Pol va estudiar a l'escola del poble fins als 14 anys, quan va entrar a treballar a la fàbrica Tecla Sala, que tothom coneixia com *La Blava*. En aquell moment ja va començar a escriure i publicar poemes.

En ruta Comarques

PAISATGES CATALANS DE LEONARDO DA VINCI

'La Gioconda' conté paratges naturals de Montserrat i Martorell?

● Un itinerari cultural mostra les teories de l'investigador José Luis Espejo ● Sosté que Leonardo va visitar Catalunya, on va inspirar-se

JOSEP MASFERRER
ocicat@20minutos.es / twitter: @20m
20minutos

Els investigadors intenten aportar respostes per resoldre els grans misteris. L'historiador José Luis Espejo (www.joseluisespejo.com), és autor del llibre *El viaje secreto de Leonardo Da Vinci*, que intenta aportar llum a un dels episodis més foscos de la biografia del polifacètic artista italià: On va estar entre setembre de 1481 i l'abril de 1483? I durant uns mesos de l'any 1504? La resposta podria ser Catalunya. Ara, l'empresa de serveis culturals MATERIA bcn (www.materiabcn.com) ofereix la possibilitat de descobrir els paisatges de Martorell i Montserrat que, segons Espejo, apareixen en diversos quadres de Leonardo Da Vinci, entre els quals en el retrat de *La Gioconda*.

Qui fa de guia durant l'itinerari és el propi Espejo, qui detalla el fruit de les seves investigacions, mostrant els paisatges *in situ* i ensenyant als participants diversa documentació que ha anat recopilant durant la seva recerca. L'historiador assegura que Leonardo Da Vinci va estar almenys dues vegades a Catalunya. En la primera ocasió (entre setembre de 1481 i abril de 1483) hauria visitat el monestir i la muntanya de Montserrat, entre d'altres localitats. Tant és així que els paisatges que hauria vist apareixerien plasmat en dos dels seus quadres: el *Sant Jeroni* (coincideix amb la data de creació) i la *Verge de les Roques*, que va començar a pintar a Milà l'abril de 1483. Així mateix, Espejo explica durant la ruta que Leonardo Da Vinci hauria representat la ciutat de Barcelona en un repintat de la seva *Anunciació*, amb el port barceloní en construcció, entre d'altres elements.

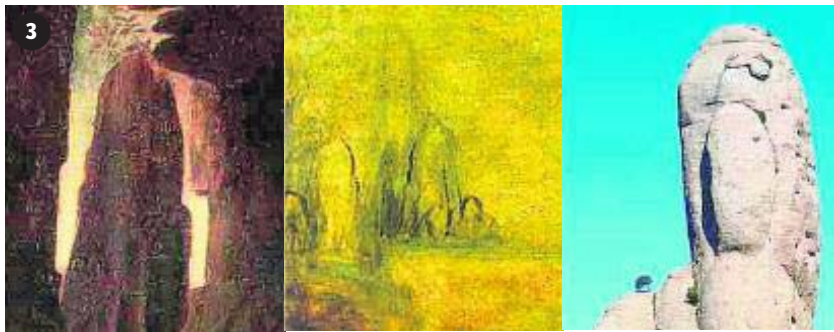
En una segona ocasió, l'artista italià –de qui Espejo n'apunta l'origen familiar al Conflent, una zona de catalanisme– hauria visitat Catalunya entre agost i octubre del 1504. Va ser llavors quan Leonardo hauria estat de nou a Montserrat. A Martorell, hauria pres notes de l'*Observatori de la Gioconda*, que apareix en el fons del seu quadre més universal. També hauria dibuixat el monticle de Rocafort, coronat pel priorat de Sant Genís de Rocafort, tal com es veu des de l'església de Santa Margarida (just enfront). En l'itinerari cultural que guia pels entorns de Martorell, Espejo també relata que, al Rosselló, Leonardo Da Vinci va dibuixar el castell de Salses. I, tant el seu dibuix

L'investigador José Luis Espejo, mostrant els paisatges de l'*Observatori de la Gioconda*, que, segons la seva teoria, van inspirar Leonardo Da Vinci per al seu quadre.

JOSEP MASFERRER

SEGONA PARADA DE LA RUTA: MONTSERRAT

La segona part de la ruta sobre Leonardo Da Vinci porta el grup, de la mà de Jose Luis Espejo, a Montserrat, on es comparen elements del *Sant Jeroni* de l'artista italià amb el que trobem aquí (foto 1); amb l'observatori que ofereix una vista del monestir (foto 2) i amb el detall del *Cavall Bernat* (foto 3), entre d'altres, com la *Cadireta*. Segons Espejo, Leonardo hauria pintat aquest quadre a Montserrat i les tropes franceses l'haurien traslladat el 1811 a Roma. També veuríem els tres cims montserratins a *La Verge de les Roques* de Leonardo. Per últim, Espejo proposa una reflexió sobre el somriure de la *Moreneta* i el de *La Gioconda*.

OCIPèdia

MINES DE PLOM DE L'ATAIX

Estan situades molt a prop d'on la ruta de Leonardo Da Vinci a Martorell situa l'*Observatori de la Gioconda*. En tota la història documentada de la mina s'han extret 10.000 tones de galena, amb 7.500 tones de plom i 5.000 kg de plata. El plom i la plata es van explotar des dels temps iberoromans. La mina, després de problemes de rendiment a causa de la baixada de preus del plom, va tancar l'any 1962. Per a l'investigador Jose Luis Espejo, aquesta mina podria ser un altre motiu pel qual Leonardo Da Vinci hauria visitat els entorns de Martorell, ja que l'artista també era alquimista i utilitzava molt el plom, indispensable per a obtenir el blanc de plom o cerussa.

de Rocafort com aquest altre de Salses, formen part del *Còdex Madrid II*, datat entre els anys 1503 i 1505. És a dir, les dates tornarien a coincidir amb una segona possible visita de Leonardo a Catalunya. De fet, segons Espejo, a l'altre costat del dibuix de Rocafort l'artista fa una al·lusió a una capa catalana de color rosa («un catelano rosato»).

La ruta oferta per MATERIA bcn comença de bon matí a la plaça de Catalunya, on està el punt de trobada dels participants. Des d'allà, un autobús porta al grup –amb Espejo de guia– fins a la costa de la Dama de Castellví de Rosanes, al barri de Vallldaina. L'itinerari segueix a peu cap a Martorell, pel Camí de Can Sunyer, que porta fins a l'encreuament dels *quatre camins*, des d'on s'agafa el sender de Les Torretes. Des d'allà, Espejo condueix els excursionistes fins a l'*Observatori de la Gio-*

1805

Any en què **Alexandre de Laborde** va dibuixar una panoràmica des de la mateixa talaia que s'hauria inspirat Leonardo Da Vinci per a *La Gioconda*

conda. Des d'aquest punt, i amb una reproducció del quadre de Leonardo Da Vinci a la mà, l'investigador detalla el paisatge de les fantasmagòriques roques del Matuet, que apareixerien a la part esquerra del quadre de *La Gioconda*.

El grup també identifica el camí que apareix en el retrat amb la sendera de Martorell a Corbera, amb la Roca Dreta com a referència. A l'altra banda del quadre hi ha un pont –seria idèntic al de Monistrol de Montserrat– on hi ha el Pont del Diabla. Espejo remarca que la terra és vermella, com a la Serra de l'Ataix, i el curs del riu, en el quadre, és semblant al de la panoràmica de Martorell. Per últim, l'investigador situa Montserrat al fons de *La Gioconda*, desdibuixada per efecte de l'*sfumato*.

DESCOBREIX QUE BARCELONA ÉS MOLT MÉS

Temple Romà (Vic) • Casa Gari (Argentona) • Can Ratés (Santa Susanna)
Masia Freixa (Terrassa) • Colònia Güell (Santa Coloma de Cervelló)

CULTURA I TRADICIONS

Arquitectura i patrimoni. Tradicions i festes.
Festivals i esdeveniments culturals. Passat, present i futur.
Art i creativitat sorprenents... molt a prop de Barcelona.
Tot un món per descobrir!

www.barcelonaesmoltmes.cat

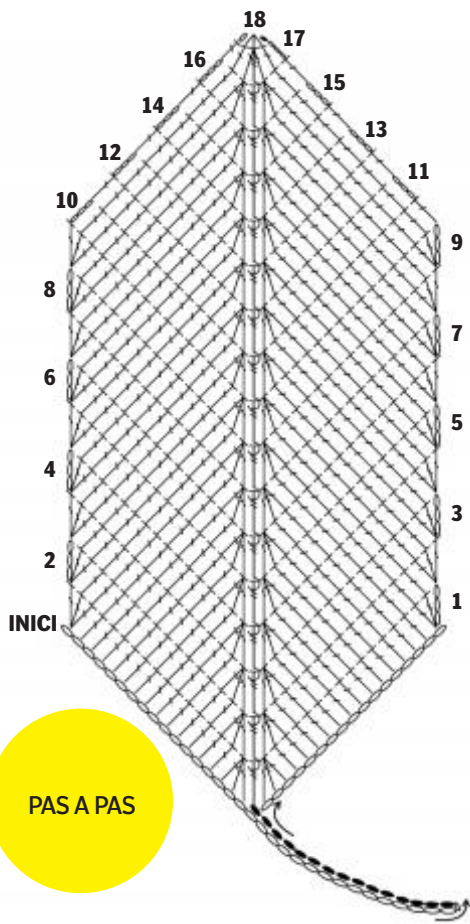
@bcnmoltmes BarcelonaEsMoltMes

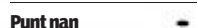

PAS A PAS

Per fer aquestes tres fulles de colors, ideades per DMC (www.elblogdedmc.com), necessitem un cabdell de Natura XL de cadascuna de les tonalitats triades: 02, 11 i 111, que ens traslladen a un ambient tardorenc i hivernal. També ens cal un ganxet de bambú del número 7. MENTA VENTURA

Comencem fent una cadeneta de 33 punts i teixim un punt nan en el segon punt de cadeneta (comptant des del ganxet). Fem un punt nan als 14 punts de cadeneta següents i, tot seguit, fem 20 cadenetes més. Ja tenim feta la base i ara només cal seguir el patró.

- Punt de cadeneta
- Punt nan
- Disminució de 3 punts baixos (tres punts baixos junts)
- Punt alt
- Augment de 3 punts alts (tres punts alts en un mateix punt)
- Disminució de 3 punts alts (3 punts alts tancats junts)
- Punt alt doble
- Punt alt doble en relleu agafat per davant

PROTECTORS PER A LA TAULA

Amb el ganxet podem confeccionar aquests originals estalvis amb aires de tardor que també poden servir per decorar qualsevol racó de la casa, com algun prestatge.

FLEA MARKET

Mercat de segona mà. Els amants del *tría i remena* tenen una cita aquest diumenge amb una nova edició del Flea Market Bcn, un mercat de les puces que se celebra cada setmana diumenge de mes a la plaça Blanquerna de Barcelona, darrera del Museu Marítim. La cita comença a les 11 del matí i s'allarga fins a les 19 hores. Es tracta d'una bona

oportunitat per vendre, comprar i intercanviar objectes ja usats, però que segueixen en bon estat, com ara roba, accessoris, llibres, CD i discos de música... i també reulta molt

indicat pels aficionats al *Do it yourself*, ja que s'hi poden trobar peces interessants per reciclar i a les quals se'ls hi pot donar una nova vida o una nova utilitat. www.fleamarketbcn.com

VAN VAN

Mercat Gastronòmic. El comboi d'*street food* que va tenir tant d'èxit a les festes de la Mercè de Barcelona, es trasllada ara a Sant Cugat del Vallès, on aparcarà les seves caravanes de menjar al Mercantíc aquest diumenge. Els visitants del mercat de mobles, decoració i peces de col·leccionisme de Sant Cugat es trobaran amb 15

vehicles amb cuiners de diferents nacionalitats que oferiran una àmplia varietat de plats saludables i a preus econòmics, tal com marca l'esperit d'aquesta proposta gastronòmica. La presència del Van Van Mercat Gastronòmic estarà amenitzada per una programació musical de grups locals que tocaran a diferents espais del Mercantíc. Aquesta iniciativa de gastronomia itinerant s'inspira en fórmules molt habituals en el sud-est asiàtic, com els Food Courts o els Hawker Centers. www.vanvan-market.com

 OCIPèdia

POP-UP RETAIL
També dites Pop-Up Shops o Stores, són una tendència comercial que s'ha popularitzat molt a països com els Estats Units o Austràlia i que ara arriben amb força a ciutats com Barcelona. Són punts de venda efímers molt utilitzats pels artesans, que hi difonen els seus productes.

Agenda de tallers

● PROTECTOR DE TASSA

CASA OLIVERAS

Per tenir ben calenta la tassa ara que ve el temps del fred, en aquest taller ensenyem a fer-hi un cobertor. Amb aquest projecte s'aprèn, en realitat, a teixir amb el punt tunisià combinat amb la tècnica de jacquard. On? Casa Oliveras (carrer Bisbe Laguarda, 16, Barcelona); Quan? 8 de novembre, a les 17 hores. <http://merceriacasaoiveras.blogspot.com.es>

● ENQUADERNACIÓ JAPONESA SCRAPBINDING

Un taller enfocat a conèixer tots els aspectes de l'enquadernació japonesa, des dels seus orígens als diferents tipus de cosits tradicionals. A més a més, es treballarà amb autèntics papers nipons. On? Scrapbinding (carrer Pau Claris, 115, àtic 5, Barcelona); Quan? 7 de novembre, a les 17.30 hores. www.scrapbinding.com

● JUGANT AMB TINTES

BAMBOLA

Les tintes configuren tot un món i no és fàcil saber quina és la més apropiada en cada projecte. Per això, la Silvia Santoyo explicarà diferents trucs que els assistents a aquest taller posaran en pràctica creant tags que serviran de mostrari. On? Bambola (carrer Sant Elies, 27, Reus); Quan? 8 de novembre, a les 10.30 hores. <http://bambolacasacreativa.com>

● SILHOUETTE CAMEO

CHÂTELET DU MEMORIES

Per resoldre dubtes i ampliar coneixements sobre la màquina Silhouette Cameo (un *plotter* de tall molt versàtil que funciona com si fos una impressora) la Laia impartirà una demostració gratuïta en el seu taller. On? Châtelet du memories (carrer Dos de Maig 229, passadís B 34 dels Encants Nous, Barcelona); Quan? 8 de novembre, a les 16.30 hores. <http://www.chatelet-du-memories.es/>

● CABASSOS TÈXTILS

LIANA TALLERS

Un taller molt pràctic de costura creativa que permetrà transformar uns vells texans en un cistell decoratiu per posar a qualsevol racó de la casa i que pot servir per guardar des de llanes a revistes. On? Liana Tallers (Perpetuo Socorro 10, baixos, Poble Sec, Sitges) Quan? 8 de novembre, a les 17 hores <http://www.lianatalers.com>

● CHRISTMAS DAILY

SCRAPHOUSE

Ja s'apropa Nadal i comencen a organitzar-se els primers tallers per preparar la festa, com és el cas d'aquest projecte de Bàrbara Salas, que ensenyarà a crear un diari de Nadal a partir d'un llibre vell i utilitzant tècniques *mixed media* i la màquina de cosir. On? Scraphouse (carrer Reus, 21, Barcelona) Quan? 8 de novembre, a les 10 h. <http://scraphousebarcelona.blogspot.com.es>

Parada i fonda Amb Denominació d'Origen

DOP MONGETA DEL GANXET

La llarga tradició en el creu de la mongeta del ganxet (www.mongetadel-ganxet.cat) ha estat recolzada amb una tasca contínua de selecció de les millors llavors. El resultat és un llegum pla i molt ganxut (d'aquí el seu nom), amb una pell molt poc perceptible i sensiblement rugosa. Té un alt contingut de proteïnes, fibra i minerals, principalment potassi, fòsfor, magnesi i calci. La cremositat elevada i persistent i el sabor suau i característic l'han convertit en un dels productes estrella de la cuina catalana i de la dieta mediterrània. La Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya n'ha fet aquesta selecció.

MONGETA DEL GANXET L'AGRÀRIA

Aquest llegum s'obté com a fruit del treball d'agricultors de la cooperativa que creuen en el futur dels productes autòctons agroalimentaris de qualitat. S'elabora artesanalment i de manera totalment natural en el nou obrador de la cooperativa. **Cooperativa Agrària del Vallès.** www.agrariavalles.coop

LA PILONA

Punt i a part mereix aquesta mongeta del ganxet que, per la seva versatilitat, pot protagonitzar tot tipus de receptes. L'elabora la cooperativa Progrés-Garbí, que aglutina la majoria de productors i explotacions de la zona de Malgrat de Mar. **Cooperativa Agrícola el Progrés-Garbí.** www.progresgarbi.com

AGRÀRIA BAIXA TORDERA

Cal posar-les en remull la nit abans i l'endemà, a bullir amb l'aigua freda. Salar al gust i deixar-les que es facin molt lentament fins a la seva cocció. Els experts recomanen que, si durant el procés cal afegir aigua, aquesta sigui freda. **Cooperativa Agrària la Baixa Tordera.** www.cooperativaagrariatordera.cat

Cine amb DO

MARATÓ DE PEL·LÍCULES AMB REGUST A VI I CAVA

FESTIVAL MOST

L'Alt Penedès viurà entre el 6 i el 16 de novembre la quarta edició del Festival Most, un monogràfic amb llargs i curtmetratges sobre el món del vi i el cava. L'objectiu del festival és projectar més de 50 films però també que «el públic que vingui gaudeixi de les vinyes del Penedès i conegui els vins que es fan aquí», segons ha remarcat el codirector del Most, Xavier Fornos. Durant aquests dies es veurà la preestrena de *Rastres de Sàndal*, protagonitzada per Aina Clotet i l'actriu i directora índia Nandita Das; es donaran els Premis Most a Rosa Novell, Josep Maria Pou i Isabel Coixet i es veuran personatges d'*Star Wars* passejant entre les vinyes. El festival amplia el seu

calendari i l'abast comarcal. En els darrers anys, el Most ha notat un increment de visitants de Barcelona i la seva àrea metropolitana. L'any passat van passar pel certamen 2.600 espectadors en només quatre dies i s'espera que enguany se superi aquesta xifra amb l'ampliació de la programació. El Most consta de quatre seccions. Per una banda, la Secció Oficial Collita 2014 recull 22 peces a competició amb produccions internacionals relacionades amb la cultura de la vinya, el vi i el cava realitzades els darrers dos anys, com ara *Natural Resistance*, de Jonathan Nossiter, autor de *Mondovino*. La secció Gran Reserva la conformen quatre grans pel·lícules que s'han projectat a festivals de tot el món (*El amor es extraño*,

Zoran, mi sobrino bobo, *Diplomacia* i *Rastres de Sàndal*). També hi haurà les seccions Brot, que presentarà «els millors treballs del nostre país en format curt», i l'espai Mini Most, amb activitats i projeccions per als més petits. www.mostfestival.cat

Cartell i fotografies de algunes de les pel·lícules que es podran veure en l'edició d'enguany del Festival Most, que amplia la seva programació de films i activitats.

Festival de Cinema a Reus

Proposta: Festival de cinema. Durant tres dies es poden veure fins a 11 llargmetratges i 5 curts.

Quan? Del 5 al 8 de novembre.

On? Teatre Bartrina, Plaça del Teatre, 1, Reus. (<http://www.memorimagefestival.org/>)

Preu: Entrada lliure.

El festival Memorimage de Reus mostra 11 llargmetratges i 5 curts en la novena edició

La 9ª edició del Festival Internacional de Cinema de Reus Memorimage 2014 va presentar la setmana passada la programació i les activitats d'aquest any, que es portaran a terme del 5 al 8 de novembre i que inclouen la projecció d'onze llargmetratges i cinc curts internacionals i nacionals. L'edició d'enguany està marcada per les commemoracions de diversos esdeveniments mundials i per homenatges a persones que han marcat la història. La pel·lícula que es presentarà a l'acte inaugural és *1989, com va caure el Mur de Berlín*, d'Anders Oster-

gaard i Erzsébet Rácz, en una estrena mundial que es projectarà de forma simultània a 15 sales de cinema a tot Europa. Després de la projecció s'oferirà un col·loqui, mitjançant una connexió en directe amb la resta de sales europees, on els assistents podran intervenir en directe a través de les xarxes socials. Durant els dies que duri el certamen hi haurà concurs de films amb imatges d'arxiu. El Festival manté la secció oficial i, també, les seccions MemoriReus, MemoriXics, MemoriJove i la secció *Com es va fer...* Per primera

Tingues en compte

► **PLACES LIMITADES.** Cal confirmar l'assistència als actes d'inauguració i de cloenda i també al taller pràctic. Les places són limitades. Al web del festival es pot fer la confirmació. La inauguració serà el dia 5 i la cloenda el dia 8.

► **CENTENARI CHARLOT.** La secció MemoriXics commemorarà els 100 anys de Charlot amb 4 curts del personatge creat per Charles Chaplin. www.memorimagefestival.org

► **XARXES SOCIALS.** La informació del festival es pot trobar a Twitter (@Memorimage) i a la pàgina de Facebook de la mostra. www.facebook.com/memorimage.reus

vegada, Memorimage proposa un taller pràctic dirigit a tots aquells que tinguin una idea per fer un documental. Això sí, les places per aquest taller són limitades i s'ha de fer una preinscripció. Pel que fa l'acte de cloenda serà el dia 8 de novembre i es podrà veure l'entrega de premis i la projecció de *Sobre la marxa*, òpera prima del director Jordi Morató, que tracta sobre la història d'un home que va crear una selva al costat de l'autopista. El Teatre Bartrina acollirà totes les projeccions del festival Memorimage de Reus i l'entrada és gratuïta, però s'ha de confirmar l'assistència mitjançant un correu electrònic o trucant al telèfon que es pot trobar al web del festival perquè l'aforament és limitat.

Què passa si...

XAVIER GARCIA
Director del Servei Terapèutic de Cel Obert (93 311 69 05, celobert@cel-obert.com)

... ESCRIDASSO AL MEU FILL

Escridassem a un fill quan un comportament ens fa mal emocionalment i no trobem la resposta adequada. Aquesta reacció culpa al nen i li provoca l'expressió de ràbia o bloqueig (atac o fugida). Pensem: «em poses dels nervis», quan hauríem de responsabilitzar-nos de la nostra reacció: «em poso nerviós». Seria millor per a tots que féssim l'exercici de mirar-nos i descobrir quina tecla ha tocat el nostre fill que ens ha fet mal i ens ha portat a reaccionar de manera desmesurada. Ens fariem responsa-

RECONÈIXER ELS ERRORS ENS ALLUNYA DE LA IMATGE DE PARES PERFECTES, PERÒ AJUDA ALS FILLS

bles de la nostra reacció. Cridar serveix per descarregar la pròpia ràbia, però no ajuda a calmar la del nostre fill. Tenim el risc de transmetre-li por

i és possible que ens obeeixin només per calmar aquest sentiment de por, però el nen no rebrà cap aprenentatge i la situació, segurament es repetirà. Quan cridem mostrem la nostra dificultat de controlar la situació, el que provoca inseguretat en el nostre fill. Si sentim que hem perdut el control, tenim l'oportunitat de convertir la situació viscuda en una font d'aprenentatge i de creixement. Hauré de reconèixer el nostre error, detectar quines coses ens produeixen aquest sentiment de ràbia, segurament provocada per vivències de quan nosaltres érem els fills escridassats, i compartir-les amb els nostres fills. El reconeixement dels nostres errors, ens allunya de la imatge de pares perfectes, però ajuda als nostres fills a sentir-se compresos i a veure'ns com a uns pares propers.

Cançons i rimetes

Proposta: Muntatge musical amb instruments de juguina al Poble Espanyol.

Quan? 9 de novembre. Durada: 50 minuts.

On? Av Francesc Ferrer i Guardia, 1 (www.poble-espanyol.com)

Preu: 7€ nens. 12€ adults. Gratuït per als socis del Poble i menors de 4 anys.

La programació familiar del Poble Espanyol pel mes de novembre inclou espectacles musicals i un taller de manualitats. El proper diumenge es podrà veure a l'Espai de Teatre: *Cançons i rimetes*, de la companyia *2princesesbarbudes*. Es tracta d'una proposta musical interpretada amb instruments de juguina i que segueix ritmes pop. L'espectacle revisa algunes peces tradicionals catalanes recollides en el llibre *Folklore de Catalunya - Cançoner*, de Joan Amades.

Cicle de concerts corals

Proposta: Cicle de concerts corals a diversos pobles del Segrià.

Quan i on? El dia 9, a Artesa de Lleida; el dia 16, a Alguaire; el dia 22, a Sudanel; el dia 23, a Roselló i el dia 30, a Torrefarrera, a les 18.00 h. (www.segria.cat)

Web: www.segria.cat

Preu: Entrada lliure.

Diversos pobles del Segrià podran veure el cicle de concerts corals *Segrià corals*. Enguany es compleix el 10è aniversari del cicle i, durant el mes de novembre es podrà assistir a concerts a diversos pobles del Segrià, com ara Artesa de Lleida, Alguaire, Sudanel, Roselló i Torrefarrera. Aquest cicle consisteix en un seguit de concerts de coral que es fan a diferents municipis del Segrià. A cadascun d'aquests hi participen corals originàries del propi poble o ciutat.

Oci sense barreres...

● ART EN TEMPS DE LA SIDA

La Fundació ArtAids i la Fundació Suñol coordinen junts una exposició creada per sensibilitzar a la societat sobre la sida. Es titula *Perfect Lovers: Arte en tiempo de SIDA* i reuneix obres d'importants artistes que han treballat i ho continuen fent compromesos amb temes relacionats amb la sida. L'objectiu es sensibilitzar a la societat i fer difusió de les

realitats d'aquesta malaltia mitjançant l'art. L'exposició es pot veure a la primera planta de la Fundació Suñol, Passeig de Gràcia, 98, Barcelona. Preu: 4 euros entrada normal i 2 euros entrada reduïda. (www.fundacionsunol.org)

@NEM-hi

Propostes per a la setmana

5/12 DE NOVEMBRE: AGENDA

DIMECRES 5

CINEMA

XXXIII FESTIVAL DE TERROR DE MOLINS DE REI

El certamen té lloc del 4 al 9 de novembre al Teatre de la Peni de Molins de Rei. A més de la Secció Oficial a competició, el Festival inclou concurs de curtmetratges i activitats paral·leles. **MOLINS DE REI.** Teatre de la Peni. Plaça de Mercè Rodoreda, s/n. www.molinsfilmfestival.com.

DIJOUS 6

FESTIVAL

CINEMA I MEDI AMBIENT

El FICMA, Festival Internacional de Cinema del Medi Ambient, arriba a la seva 21ª edició mantenint el títol de certamen més antic d'Europa del seu gènere. Se celebra de manera ininterrompuda des de l'any 1993. La secció a competició no accepta produccions amb menys d'un any d'antiguitat. **BARCELONA.** Cinemes Girona. Carrer de Girona, 173. Del 6 al 13 de novembre. www.ficma.com.

DIVENDRES 7

FIRA

SALÓ DELS NUVIS

El saló d'equipaments i serveis per a celebracions nupcials De Nuvis celebra la seva 16ª edició a la Fira de Lleida, del 7 al 9 de novembre. **LLEIDA.** Pavelló 4 de la Fira de Lleida. Camps Elisís. Divendres de 17.00 a 20.30 hores; Dissabte i diumenge de les 10.30 a les 12.30 hores. Preu de les entrades: 4 euros. www.firadelleida.com.

DISSABTE 8

FESTIVAL

ARTFUTURA 2014

La 25ª edició d'ArtFutura ofereix activitats simultànies a més de 20 ciutats del món. A Barcelona, el Centre de Cultura Contemporània de

EXPOSICIÓ

ESPAI PERMANENT SOBRE L'OBRA DE PEDROLO

L'Espai Pedrolo va obrir les seves portes el passat 26 d'octubre al Castell de Concabella, a la comarca de la Segarra. És el primer equipament que exhibeix de manera permanent la vida, l'obra i el pensament polític de l'autor sagarrenc Manuel de Pedrolo. La sala acull l'exposició permanent *Pedrolo, més enllà dels límits*, sobre l'ampli univers pedrolià. Presenta a l'escriptor tant en la seva dimensió biogràfica com literària. A més dels seus llibres, mostra manuscrits de Pedrolo i una recreació del despatx on escrivia. En breu, l'Espai Pedrolo acollirà el fons personal de l'autor. **CASTELL DE CONCABELLA (SEGARRA).** Carrer La font s/n. www.espaipedrolo.cat.

Barcelona (CCCB) presenta un programa 3D i seccions dedicades a Artworks, Futura Graphics, Feeding the Web, sobre les darreres novetats en matèria de creativitat digital internacional. S'estrena el documental *La Promesa Digital*, sobre l'impacte de la cultura digital i els seus efectes. **BARCELONA.** Centre de Cultura Contemporània de Barcelona. Montalegre, 5. Del 7 al 9 de novembre. Entrada lliure. www.artfutura.org.

DIUMENGE 9

INFANTIL

FESTIVAL EL MÉS PETIT DE TOTS

La mostra d'espectacles i activitats per a nens d'entre 0 i 5 anys *El Més Petit de Tots* es desenvolupa a diferents espais culturals i d'oci de poblacions catalanes entre els dies 8 i 25 de novembre. Algunes d'aquestes seues són la sala Miguel Hernández de Sabadell, el Teatre de l'Aurora d'Igualada o el Mercat de les Flors de

Barcelona. Els aforaments són reduïts i les propostes barregen música, teatre, dansa, audiovisual o el joc. *El Més Petit de Tots* és el desè Festival Internacional d'Arts Escèniques per als Més Petits. **SABADELL.** Lasala Miguel Hernández. Ronda de Roureda, 24.

TRADICIÓ

TROBADA DE GEGANTS I CAPGROSSOS A PUIG-REIG

Les places i carrers de Puig-Reig s'omplen de cercaviles en la XXXIII Trobada de Gegants i Capgrossos d'aquesta població. Organitza aquesta festa popular l'Agrupació de Colles de Geganters de Catalunya. **PUIG-REIG.** Durant tot el matí. www.puig-reig.cat.

CAMINADA

'PELS CINGLES DE VALLCEBRE'

Dins de la programació d'activitats del darrer trimestre de l'any del Parc Natural de Cadí-Moixeró, la Unió Excursionista de Bagà proposa una sortida pels cingles de Vallcebre. L'itinerari permetrà recórrer l'espectacular cinglera i gaudir de les vistes sobre les serres d'Ensiya, el Cadí, el massís del Pedraforca, el Catllaràs, el Picancel, les valls de Saldes i del Llobregat i l'embassament de la Baells. Els participants han de dur esmorza, aigua i calçat adient. **BAGÀ.** Lloc de trobada: Plaça de Catalunya. A partir de les 08.30 hores. www.uecbaga.org i www.genat.cat/parcs/cadi.

DILLUNS 10

TEATRE

'DON JUAN TENORIO'

Joan Pera i Lloïl Bertran protagonitzen la seva particular i còmica versió del clàssic de la literatura romàntica espanyola *Don Juan Tenorio* dins de la programació del Teatre de Besanó. **BESANÓ.** Teatre Municipal. Carrer Major, 29. A partir de les 21.00 hores. Preus: 21 i 25 euros. www.bescano.cat.

CINEMA

PROJECCIÓ MUSICADA DE 'THE CIRCUS' DE CHARLES CHAPLIN

El Teatre Lliure fa una projecció musicada de la pel·lícula de cinema mut de Charles Chaplin *The Circus*. L'activitat forma part del cicle *Fora d'hores*. La interpretació musical va a càrrec del pianista Lluís Vidal i el bateria David Xirgu. **BARCELONA.** Teatre Lliure. Passeig de Santa Madrona, 40. A partir de les 21.00 hores. www.teatrelivre.com.

DIMARTS 11

TRADICIÓ

FESTA MAJOR DE SANT MARTÍ D'ARENYS DE MUNT

Arenys de Munt diu adéu a les Festes de Sant Martí amb el *Castell de Focs Vila d'Arenys de Munt*, al costat de l'envelat de Can Globus, a càrrec de Focs d'Artifici Europlà. A continuació, amenitzarà musicalment la cloenda l'Orquestra Maravella. **ARENYS DE MUNT.** Del 6 a l'11 de novembre. Diferents espais de la població. www.arenysdemunt.cat.

DIMECRES 12

NOVES TECNOLOGIES

CODIS QR DE LES ANTIGUES ESTACIONS DEL METRO

L'Associació d'Amics del Metro-Andana Central i la Fundació TMB han instal·lat codis QR a les andanes de les quatre primeres estacions del metro. Els usuaris poden veure a través de telèfons mòbils intel·ligents l'aspecte original de quan van ser inaugurades el 1924 les estacions de Catalunya, Passeig de Gràcia, Diagonal i Lesseps. La iniciativa commemora el 90è aniversari del metro amb imatges que mostren el trajecte que unia les estacions de Catalunya i Lesseps, dins del *Gran metropolità de Barcelona*. **METRO DE BARCELONA.** <http://www.tmb.cat/ca/90-anys-metro>.

RECOMANAT A LES XARXES

► **REC STORES**

@RECstores: Pop up stores en edificis industrials vells. Vendes especials de moda en espais únics. Rec.010: 5, 6, 7 i 8 novembre, de les

10.00 a les 21.00 hores. **IGUALADA.**

Barri del Rec. www.recstores.com.
► **FESTA DE LA RATAFIA**
@Blanesaldia: Presentació de la 33ª Festa de la Ratafia

de Santa Coloma de Farners, que es farà del 6 al 9 de novembre. **SANTA COLOMA DE FARNERS.** Del 6 al 9 de novembre. Més informació: www.confrariaratafia.cat.

► **PETIT DE CAL ERIL**

@bankrobberbcn: La nova mutació del @petitdecaleril, ara amb big band! Descobreix com sona el 7 de novembre a la

@sala_apolo. **BARCELONA.** Sala Apolo. Nou de la Rambla, 113. A partir de les 21.00 hores. Preu: 11 euros. www.sala-apollo.com.

► **LA COVA DEL DRAC**
@UEScultura: Passejades

Llegendàries. La cova del Drac a Sant Llorenç del Munt. Dissabte 15 de novembre de 2014. **ST LLORENÇ DEL MUNT.** Més inf: www.ues.cat.

T&T BCN

TRANSPORT PÚBLIC

► **FESTES MAJORS.** La *Festa Major del Clot i del Camp de l'Arpa* se celebra fins al 16 de novembre i es recomana anar-hi amb bus (les línies H8, H10, H12, V27, 19, 20, 33, 34, 40, 42, 45, 47, 50, 51, 60, 62, 92, 117 i 192) o metro (Clot, L1/L2), Sant Pau / Dos de Maig, L5, i Camp de l'Arpa, L5). I la *Festa Major de Sant Martí y la Verneda* es desenvolupa fins al 23 de novembre. Bus (H10, V27, 26, 33, 36, 40, 42, 60 i 143) i metro (Bac de Roda, L2; Sant Martí, L2, i La Pau, L2/L4).

OBRES A L'ESPAI PÚBLIC

► **FUNICULAR DE MONTJUÏC.** Continuen els treballs per restablir el servei del Funicular de Montjuïc, que està tancat temporalment a causa d'un desprendiment de terres. Mentrestant, s'ha habilitat un servei de bus especial que cobreix el recorregut entre Paral·lel i Miramar en el mateix horari que el funicular. També es pot agafar el bus 150. Per a consultes, TMB té el telèfon 902 075 027 (de dilluns a diumenge, de 8 a 21 h) i el compte de Twitter.

oci.Cat

SETMANARI DIVULGATIU EN CATALÀ D'OCI I CULTURA DE 20MINUTOS

Han col·laborat. Toni Ayala (redactor en cap), David Velasco (redactor en cap de disseny), Marta de los Dolores i Laura Rodríguez (disseny), Àngels Mena i Josep Masferrer (redacció), Puri Caro i Eduard Pericàs (agenda), Menta Ventura (Fet a Mà) i Xavier Pons (distribució).

Palau Robert
Centre d'Informació
de Catalunya

Passeig de Gràcia, 107 (Barcelona)
gencat.cat/palaurobert

Exposició

29.10.2014 - 15.02.2015

Sales 1 i 2

Entrada lliure

DONES MUJERES WOMEN

AFGANISTAN

Gervasio Sánchez / Mònica Bernabé

